

**Program realizacji
Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa
Zawodowego
w Szkole Podstawowej
w Siekierczynie
rok szkolny 2025/2026**

Program opracowany w oparciu o:

1. *Ustawę z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 i 1019)*
2. *Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, (Dz. U. 2025 poz.1043).*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2018 poz.1675)*
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz.325)*
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2017, poz.1591)*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2018, poz.1647)*

Następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie oraz świata przez całe życie. Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez ich dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia

GLÓWNE CELE PROGRAMU

- rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;
- poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej;
- przygotowanie uczniów do konstruowania realistycznych planów kariery edukacyjno-zawodowej;
- kształtowanie świadomych decyzji w wyborze szkoły i kształcenia;
- aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych;

- inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach ponadpodstawowych;
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych miasto-wieś oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych;
- poznawanie zawodów przyszłości w kraju i Unii Europejskiej;
- poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej, edukacji ustawicznej;
- zapoznanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka;
- zaangażowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły ponadpodstawowej;
- prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa na terenie szkoły;
- aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego w szkole;
- doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030, która jest niezbędna do wzmocnienia kapitału społecznego i wzrostu gospodarczego;
- rozwój mocnych stron i zainteresowań uczniów;
- rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż;
- rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”;
- wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami, oraz z instytucjami regionalnymi;
- współpraca z organizacjami i specjalistami specjalizującymi się w ratownictwie celem poszerzenia wiedzy na temat zawodu;
- współpraca z organizacjami i specjalistami ze służb mundurowych celem poszerzenia wiedzy uczniów na temat zawodu.

ZADANIA OSÓB REALIZUJĄCYCH WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- koordynuje działania zespołu doradczego, współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego;
- współpracuje z doradcami zawodowymi, lokalnymi firmami oraz organizacjami branżowymi, aby umożliwić uczniom dostęp do najnowszych informacji na temat rynku pracy;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzenie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- przeprowadza ankiety, wywiady oraz testy, aby poznać zainteresowania, umiejętności, wartości i aspiracje zawodowe uczniów;

- pomaga uczniom określać cele zawodowe i edukacyjne zarówno w krótkim, jak i długim terminie, wspierając ich w opracowywaniu konkretnych działań i kroków prowadzących do realizacji tych celów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów oraz rodziców w realizacji inicjatyw związanych z doradztwem zawodowym;
- regularnie ocenia potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie doradztwa zawodowego, aby dostosować działania do ich oczekiwań;
- koordynuje działania doradcze realizowane przez szkołę, współpracując przy tym z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- zbiera, aktualizuje i udostępnia materiały edukacyjne i informacje o możliwościach zawodowych odpowiednie do poziomu kształcenia uczniów;
- współpracuje z różnymi instytucjami i podmiotami działającymi w otoczeniu lokalnym i gospodarczym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły w zakresie realizacji zadań związanych z orientacją i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z innymi nauczycielami przygotowuje plan Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego;
- nawiązuje współpracę ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- wspiera uczniów w rozwijaniu umiejętności kluczowych na rynku pracy – w wyszukiwaniu, selekcji i krytycznej analizie informacji.

Wychowawcy i nauczyciele (w tym edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pokazują uczniom, jak to, czego się uczą w danym przedmiocie, wiąże się z orientacją i doradztwem zawodowym;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- kształtują umiejętności miękkie, takie jak komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, współpraca i przywództwo;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- zachęcają uczniów do udziału w projektach, które pozwolą im poznać różne zawody, takich jak "Zawód moich marzeń" czy "Czytam o zawodach", „Laboratoria przyszłości”

Specjaliści – psycholog, pedagog, logopeda, terapeuci

- wykorzystują różnego rodzaju narzędzia, które pomogą zidentyfikować predyspozycje, umiejętności i zainteresowania uczniów
- prowadzą rozmowy indywidualne z uczniami, aby poznać ich aspiracje, lęki i oczekiwania wobec przyszłości. Na tej podstawie mogą udzielić wsparcia emocjonalnego i zaproponować ścieżki kariery odpowiadające ich potrzebom
- mogą organizować warsztaty i sesje informacyjne dotyczące różnych zawodów, perspektyw zawodowych i ścieżek edukacyjnych. To pomaga

- uczniom zdobyć wiedzę potrzebną do podjęcia decyzji
- współpracują z wychowawcami klas i nauczycielem doradztwa zawodowego w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- nauczyciel może prowadzić rozmowy z uczniami, zadając pytania dotyczące ich zainteresowań, pasji i umiejętności;
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze, w którym znajdują się materiały dotyczące różnych zawodów, opisy ról zawodowych, informacje o wymaganiach edukacyjnych itp.;
- nauczyciel może prowadzić warsztaty tematyczne, podczas których uczniowie będą mieli okazję wypróbować różne umiejętności związane z konkretnymi zawodami;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel biblioteki:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego;
- udostępnia źródła informacji o zawodach i rynku pracy;
- organizuje wystawy i ekspozycje tematyczne.

Inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów.

FORMY REALIZACJI ORIENTACJI ZAWODOWEJ I DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA UCZNIÓW

- grupowe zajęcia związane z doradztwem zawodowym, które wynikają z ramowych planów nauczania;
- zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzone przez pedagoga szkolnego i psychologa;
- wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez wychowawców i nauczycieli m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą;
- indywidualne porady i konsultacje prowadzone przez doradcę zawodowego, specjalistów, wychowawców i nauczycieli;
- inne działania związane z doradztwem zawodowym realizowane na terenie szkoły (np. projekty edukacyjne, w tym „Laboratoria przyszłości”, konkursy zawodoznawcze, itp.);
- działania związane z doradztwem zawodowym realizowane poza terenem szkoły (np. udział w targach edukacyjnych, wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy itp.).

DZIAŁANIA KIEROWANE DO UCZNIÓW

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów, świat zawodów i rynek pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami rynku pracy;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacja ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań, ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- stwarzanie możliwości udziału, w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u lokalnych przedsiębiorców;
- udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych poprzez różnego rodzaju środki przekazu np. Librus;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową;
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, prezentacje zawodów;
- umożliwienie uczniom udziału w lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- udostępnienie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych.

DZIAŁANIA KIEROWANE DO RODZICÓW

- organizowanie spotkań informacyjno - doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących predyspozycji edukacyjnych i zawodowych uczniów;
- udostępnienie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- umożliwienie rodzicom spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.

Oddziały przedszkolne – Preorientacja zawodowa

- Wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień u dzieci

Obszary działań	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne	Terminy
1. Poznanie siebie	1.1 Uczeń określa, co sprawia mu przyjemność i co lubi robić. 1.2 Uczeń podaje przykłady różnych zainteresowań, które zna z własnego doświadczenia lub obserwacji. 1.3 Uczeń wskazuje, w czym jest dobry i jakie umiejętności posiada. 1.4 Uczeń podejmuje działania, a następnie opisuje ich efekty zarówno dla siebie, jak i dla innych osób.	- gry i zabawy integracyjne - gry i zabawy tematyczne - rozmowy w kręgu - opowieści i prezentacje dzieci o swoich hobby - prace plastyczne - występy uczniów podczas imprez szkolnych – prezentacja talentów aktorskich, tanecznych, recytatorskich i innych - udział w konkursach - wywiady z członkami rodziny	wychowawca, nauczyciele uczący, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Cały rok szkolny
2. Świat zawodów i rynek pracy	2.1 Uczeń odgrywa różne role zawodowe w formie zabawy. 2.2 Uczeń podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby z jego	- zabawy dramatyczne / scenki – dzieci wcielają się w różne role zawodowe. - gry symulacyjne – np. „Sklep”, „Szpital”, „Poczta”.	wychowawca, nauczyciele uczący, pedagog, psycholog, doradca zawodowy,	cały rok szkolny/ zgodnie z harmonogramem

	najbliższego otoczenia, wskazuje zawody, które go zainteresowały, oraz opisuje czynności wykonywane przez tę osobę. 2.3 Uczeń wskazuje zawody związane z powstawaniem produktów codziennego użytku oraz z wydarzeniami, w których uczestniczy, takimi jak zakupy, koncert czy wizyta na pocztce. 2.4 Uczeń podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zarówno zgodnie z ich przeznaczeniem, jak i w sposób twórczy oraz niekonwencjonalny. 2.5 Uczeń potrafi opowiedzieć o sobie w grupie rówieśniczej.	- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów - wycieczki lokalne i dalsze do zakładów pracy - organizowanie kącików tematycznych - metoda odgrywania ról w parach lub grupach - zabawy ruchowe z elementami zawodów - rozmowy kierowane i wywiady z dziećmi o zawodach rodziców, opiekunów, sąsiadów - analiza produktów codziennego użytku – dzieci identyfikują, kto je wytwarza - zajęcia plastyczne i manualne - zabawy integracyjne z pytaniami – np. „Powiedz coś o sobie, czego inni nie wiedzą” - zabawy w kole	zaproszeni goście – przedstawiciele różnych zawodów	
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	3.1 Uczeń potrafi nazwać etapy edukacji, bez konieczności zachowania ich kolejności chronologicznej. 3.2 Uczeń wskazuje czynności, których lubi się uczyć.	- rozmowy kierowane uświadamiające dzieciom etapy edukacji - gry i zabawy edukacyjne - współpraca z rodzicami w zakresie wspierania organizacji procesu uczenia się dzieci w środowisku rodzinnym - zajęcia plastyczne o tematyce „Moje ulubione zajęcia”.	wychowawca, nauczyciele uczący, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	cały rok szkolny
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	4.1 Uczeń opowiada, kim chciałby zostać w przyszłości. 4.2 Uczeń, na miarę swoich możliwości, planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej, wskazując	- rozmowa kierowana – nauczyciel pyta dzieci o ich wymarzone zawody - udzielanie rodzicom informacji na temat predyspozycji uczniów - prezentacje plastyczne – dzieci rysują	wychowawca, nauczyciele uczący, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	cały rok szkolny

	pojedyncze czynności i zadania potrzebne do realizacji celu. 4.3 Uczeń próbuje podejmować decyzje w ważnych dla siebie sprawach – samodzielnie oraz wspólnie z grupą rówieśniczą.	siebie w wybranym zawodzie		
--	--	----------------------------	--	--

Szkoła Podstawowa klasy I – III – Orientacja zawodowa

- Zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami
- Kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji
- Pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów

Obszary działań	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne	Terminy
1. Poznanie siebie, swoich zainteresowań	Uczeń: 1.1 Opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób można je rozwijać 1.2 Prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób 1.3 Podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi 1.4 Podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach 1.5 Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikło dla innych.	- zajęcia integracyjne w klasach - występy uczniów podczas imprez szkolnych – prezentacja talentów aktorskich, tanecznych, recytatorskich i innych - zachęcanie do udziału w konkursach, akcjach itp. - metody aktywizujące: gry i zabawy dydaktyczne - praca w parach i małych grupach - rozmowa kierowana / dyskusja w kręgu	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący, doradca zawodowy	Cały rok szkolny
2. Świat zawodów i rynek pracy	Uczeń: 2.1 Odgrywa różne role zawodowe w zabawie 2.2 Podaje nazwy zawodów	- realizowanie tematów związanych z orientacją zawodową w ramach zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący, doradca zawodowy	Cały rok szkolny/ wg. potrzeb

	wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach 2.3 Opisuje czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach 2.4 Omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje 2.5 Opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu 2.6 Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny	- dyskusja w kręgu - wycieczki do zakładów pracy - spacer edukacyjny po okolicy – obserwacja pracy ludzi w różnych miejscach - przedstawienia, filmy, zabawy, konkursy zawodoznawcze, - zapraszanie gości z różnych branż (rodzice, dziadkowie, znajomi) - rozmowy o zawodach rodziców/opiekunów - rozmowy o swoich mocnych stronach i dopasowywanie ich do profesji - gra dydaktyczna np. „Zawody wokół nas” - organizowanie kącików zawodoznawczych w salach nauczania wczesnoszkolnego		
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Uczeń: 3.1 Uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności 3.2 Wskazuje treści, których lubi się uczyć	- dbanie o sprzyjające warunki uczenia się podczas zajęć dydaktyczno-wychowawczych - przeprowadzenie zajęć na temat czynników pomagających i przeszkadzających w procesie uczenia się - współpraca z rodzicami w zakresie wspierania organizacji procesu uczenia się dzieci w środowisku rodzinnym - rozmowy kierowane np. „Po co się uczymy?” - zabawy dydaktyczne / gry planszowe tematyczne, interaktywne	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący	Cały rok szkolny

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Uczeń: 4.1 Opowiada kim chciałby zostać i co chciałby robić 4.2 Planuje swoje działania i działania grupy wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu 4.3 Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.	- rozwijanie kompetencji społecznych, emocjonalnych, komunikacyjnych - udzielanie rodzicom informacji na temat predyspozycji uczniów - kierowanie do specjalistów w razie trudności rozwojowych - praca w grupach - planowanie krok po kroku - dyskusja kierowana / rozmowa w kręgu – np. o wymarzonych zawodach.	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący, doradca zawodowy	Cały rok szkolny, wg potrzeb
---	---	--	--	------------------------------

Szkoła Podstawowa klasy IV – VI – Orientacja zawodowa

- Zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami
- Kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji
- Pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów

Obszary działań	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne	Terminy
1. Poznawanie własnych zasobów	Uczeń: 1.1 Określa swoje zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje 1.2 Wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia 1.3 Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania formułując wnioski na przyszłość 1.4 Prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców	- zajęcia integracyjne w klasach - występy uczniów podczas imprez szkolnych – prezentacja talentów aktorskich, tanecznych, recytatorskich i innych - udział uczniów w pracach Samorządu Uczniowskiego - zachęcanie do udziału w konkursach, olimpiadach, akcjach, itp. - realizowanie tematów związanych z orientacją zawodową w ramach zajęć edukacyjnych na godzinach	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący, specjaliści, doradca zawodowy	Cały rok szkolny

		wychowawczych - obserwacja mocnych stron ucznia w pracy na lekcji, wskazywanie kompetencji w danym przedmiocie - prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje społeczne i emocjonalne		
2. Świat zawodów i rynek pracy	Uczeń: 2.1 Wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikację pracy w zawodach 2.2 Opisuje czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka 2.3 Podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe 2.4 Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny 2.5 Wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą	- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów - zajęcia wspierające orientację zawodową prowadzone w ramach lekcji wychowawczych - wycieczki do zakładów pracy - udział w wydarzeniach lokalnych - uczestnictwo w przedstawieniach i konkursy - quizy i gry edukacyjne - dni tematyczne	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący , specjaliści, doradca zawodowy	Cały rok szkolny
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Uczeń: 3.1 Wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki 3.2 Wskazuje przedmioty szkolne których lubi się uczyć 3.3 Samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy	- rozmowy i dyskusje w klasie o tym, jak i gdzie można zdobywać wiedzę, prowadzone w ramach lekcji wychowawczych - współpraca z rodzicami w zakresie wspierania organizacji procesu uczenia się dzieci w środowisku rodzinnym - lekcje biblioteczne – uczenie korzystania z katalogów, wyszukiwania	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący, specjaliści, doradca zawodowy	Cały rok szkolny

		informacji w książkach i bazach danych, promowanie czytelnictwa - zajęcia tematyczne prowadzone przez doradców i specjalistów szkoły w czasie zastępstw - organizacja spotkań z gośćmi z zewnątrz (np. absolwenci, przedstawiciele instytucji edukacyjnych)		
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Uczeń: 4.1 Opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych 4.2 Planuje swoje działania lub działania grupy wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu 4.3 Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą	- rozwijanie kompetencji społecznych, emocjonalnych, komunikacyjnych - udzielanie rodzicom informacji na temat predyspozycji uczniów - kierowanie do specjalistów w razie trudności rozwojowych - rozmowy kierowane, dyskusje klasowe, ćwiczenia planowania na godzinach wychowawczych	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący, specjaliści, doradca zawodowy	Cały rok szkolny

Szkoła Podstawowa klasy VII – VIII – Orientacja zawodowa

- Wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy

Obszary działań	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne	Terminy
1. Poznawanie własnych zasobów	Uczeń: 1.1 Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych 1.2 Rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności,	- realizacja zajęć z doradztwa zawodowego - nawiązanie współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami zajmującymi się poradnictwem kariery dla młodzieży	Wychowawcy klas, nauczyciele ucący, specjaliści, doradca zawodowy	Cały rok szkolny

	kompetencje, predyspozycje zawodowe) 1.3 Dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł 1.4 Rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjnych 1.5 Rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej 1.6 Określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji 1.7 Określa własną hierarchię wartości i potrzeb	- indywidualne rozmowy doradcze dla uczniów z klas VII, VIII - realizowanie tematów związanych z doradztwem zawodowym w ramach zajęć edukacyjnych - udział w konkursach, przedstawieniach i szkolnych uroczystościach - udział uczniów w pracach Samorządu Uczniowskiego i Wolontariatu - realizowanie tematów związanych z orientacją zawodową w ramach zajęć edukacyjnych na godzinach wychowawczych - obserwacja mocnych stron ucznia w pracy na lekcji, wskazywanie kompetencji w danym przedmiocie - prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje społeczne i emocjonalne - metody aktywizujące: gry i zabawy dydaktyczne - praca w parach i małych grupach - rozmowa kierowana / dyskusja w kręgu		
2. Świat zawodów i rynek pracy	Uczeń: 2.1 Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskania 2.2 Porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców 2.3 Wyjaśnia zjawiska i trendy	- gromadzenie i udostępnianie informacji dotyczących wiedzy o zawodach, potrzebach rynku pracy - realizacja zajęć z doradztwa zawodowego - tworzenie w ramach poszczególnych przedmiotów (np. w ramach projektów edukacyjnych, konkretnych tematów lekcyjnych w ramach programów nauczania) powiązań do list zawodów	Nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy, specjaliści	Cały rok szkolny

	zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy 2.4 Uzasadnia znaczenie pracy w życiu 2.5 Analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy 2.6 Wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową 2.7 Dokonuje autoprezentacji	związanych z danym przedmiotem, dziedziną nauki		
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Uczeń: 3.1 Analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji 3.2 Analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznawania własnych zasobów 3.3 Charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji formalnej i nieformalnej 3.4 Określa znaczenie uczenia się przez całe życie	- spotkania z rodzicami – Rodzic doradcą zawodowym dziecka - organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, uczelni i instytucji edukacyjnych - -	Wychowawcy , nauczyciele ucący doradca zawodowy	Cały rok szkolny
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Uczeń: 4.1 Dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym 4.2 Określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby 4.3 Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w	- akcja informacyjno-konsultacyjna dla rodziców i uczniów dotycząca pomocy w wyborze dalszego kształcenia - włączanie rodziców w proces informowania i wspierania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych. - realizacja zajęć z doradztwa zawodowego - integracja działań wychowawczych, dydaktycznych i specjalistycznych w	Wychowawcy , nauczyciele ucący, doradca zawodowy	Cały rok szkolny

	jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy 4.4 Planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów	zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.		
--	---	---	--	--

Opracował:

Zespół do spraw programu doradztwa zawodowego:

Koordynator: Paula Ostrowska

Skład zespołu: A. Stasiak, M. Szulc, M. Dudek